

SEN in language lessons

- žáci se specifickými poruchami učení v
hodinách cizích jazyků

SEN in language lessons žáci se specifickými poruchami učení v hodinách cizích jazyků.

The British Council ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání pořádá celostátní konferenci s mezinárodní účastí **SEN in language lessons – žáci se specifickými poruchami učení v hodinách cizích jazyků.**

Termín konání: 6. 3. 2015

Doba konání: 9:00 – 14:30 hod

Místo konání: MŠMT, Karmelitská 7, Praha 1 – Malá Strana

Konference se bude dotýkat problematiky žáků se specifickými poruchami učení v hodinách cizích jazyků a jejím cílem bude shrnout důležité kroky a materiály v této oblasti. Konference je určena především vyučujícím cizích jazyků v základním vzdělávání. Na konferenci vystoupí britská expertka na Special Education Needs Marsha Henderson, a další odborníci z praxe i oblasti přípravy vyučujících.

Jednacím jazykem je čeština s výjimkou prezentace zástupkyně British Council. Prezentace nebude tlumočena.

Program

09.00 Registrace účastníků

...a pozvání na kávu/čaj

09.30 Zahájení a pozdravy

Zástupce MŠMT ČR

Zástupce British Council v ČR

Marsha Henderson, British Council: 'Special Education Needs in the English Language Classroom'

Mgr. Jana Chocholatá, Dystefl: Dyslexia for Teachers of English as a Foreign Language

Mgr. Markéta Plocková: Výuka cizího jazyka přizpůsobená žákům se specifickými poruchami

Mgr. Pavla Šabatková, Dům zahraniční spolupráce : Možnosti mezinárodní spolupráce žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

12.15 – 12.45 OBĚD

PhDr. Václav Mertin: Cizí jazyk v souvislosti s dyslexií

Příklady dobré praxe

PhDr. Kamila Balharová, ZŠ Tábořská, Praha: Výuka anglického jazyka u žáků se specifickými poruchami učení na ZŠ Tábořská v Praze

PhDr. Hana Ajmová, Základní škola prof. Zdeňka Matějčka, Most: Žáci s SPU v hodinách cizích jazyků
Prezentace materiálů

14.15 Podněty z pléna, diskuze, ukončení konference

Anotace příspěvků

Do we need to be experts?

Marsha Henderson, The British Council

In this discussion we will consider the methods we use to create excellent language learning experiences which also support learners with special educational needs. We will take a brief look at the two main approaches to special educational needs: the medical model and the social model. We will look at some of the special needs we are most likely to come across in our classrooms; and four common causes for the kinds of challenging behaviour we often meet. We will consider how we can best support the learner in overcoming them; as well as some more general advice on supporting all our learners with special educational needs.

DYSTEFL (Dyslexia for Teachers of English as a Foreign Language)

Mgr. Jana Chocholatá

Dyslexie je specifická porucha učení, která ovlivňuje žáky při práci s textem nejen v mateřském, ale i v cizím jazyce. Aby v procesu učení se cizímu jazyku uspěli i dyslektičtí žáci, je třeba jim poskytnout účinnou podporu. Cílem nově vzniklého vzdělávacího materiálu je pomoci učitelům hlouběji pochopit obtíže, s kterými se u svých dyslektických žáků setkávají, a seznámit je s relevantními výukovými technikami a metodami, díky kterým budou moci těmto žákům efektivněji pomoci.

Výuka cizího jazyka přizpůsobená žákům se specifickými poruchami učení

Mgr. Markéta Plocková

Příspěvek se zabývá možnostmi úpravy jazykových úloh a aktivit ve výuce cizího jazyka s ohledem na žáky se specifickými poruchami učení. Tito žáci představují heterogenní skupinu s širokou škálou individuálních vzdělávacích potřeb. Pozornost bude věnována jak faktorům, které mohou žákům se specifickými poruchami učení působit v jazykových úlohách obtíže, tak úpravám, často nenáročným, které tyto žáky mohou v jazykové výuce podpořit.

Výuka anglického jazyka u žáků se specifickými poruchami učení na ZŠ Tábořská v Praze

PhDr. Kamila Balharová

Příspěvek se zabývá problematikou výuky cizích jazyků u žáků se specifickými poruchami učení, poukazuje na to, s jakými obtížemi se lze setkat. Seznamuje s organizací podpory těchto žáků v hodinách, spoluprací s rodiči, pomocí ze strany učitele. Popisuje některé z efektivních strategií výuky. Předkládá seznam webových stránek, které mohou učitelé využívat při výuce těchto dětí a jejich domácí přípravě, neboť jsou pro ně vytvářeny a přizpůsobovány.

Žáci s SPU v hodinách cizích jazyků

PhDr. Hana Ajmová, Základní škola prof. Zdeňka Matějčka, Most

Příspěvek popisuje Základní školu prof. Zdeňka Matějčka v Mostě jako školu s předpokladem stát se regionálním centrem pro inkluzivní vzdělávání, školou dobré praxe pro fungující školy v režimu speciálního školství, fakultní školou. Objasňuje terminologii a možnosti složení

inkluzivní třídy. Popisuje metody používané při výuce anglického jazyka v naší škole, metodu CLIL a práci s rodilým mluvčím, upozorňuje na orientační pomůcku – ukazatel inkluze.

Možnosti mezinárodní spolupráce žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Mgr. Pavla Šabatková, vedoucí odboru primárního vzdělávání, Dům zahraniční spolupráce

Stále širší využívání informačních a komunikačních technologií do výuky umožňuje i žákům se specifickými vzdělávacími potřebami zapojit se do mezinárodní spolupráce, poznávat evropské spolužáky a komunikovat s nimi. Nejvíce využívaným způsobem mezinárodní spolupráce mezi školami jsou partnerství škol v rámci programu Erasmus+, umožňující setkávání žáků a učitelů evropských škol, a aktivita eTwinning, v jejímž rámci vznikají mezinárodní partnerství škol online, s využitím internetu. Oba typy partnerství umožňují žákům vyzkoušet si využití cizího jazyka v praxi. Zlepšují se tak jejich jazykové dovednosti a kompetence ve využívání digitálních technologií. Účast v mezinárodních vzdělávacích projektech podporuje i zvyšování sebevědomí žáků, samostatnost a schopnost týmové spolupráce, kterou se rozšiřují jejich možnosti uplatnit se na evropském trhu práce.

Do we need to be experts?

by Marsha Henderson

Introduction

When I say 'we', I mean ordinary language teachers. Many teachers have told me they feel uncomfortable at the thought of teaching learners with special educational needs. Not because they don't want to, but because they feel insufficiently trained.

Special educational needs is indeed a big subject, and here, we are looking at a few simple strategies that language teachers can use to help them meet some of the special educational needs they will often come across.

Before we start, let's remind ourselves of what we already do, every day, to help ensure all our learners get the most from our lessons.

Creating an excellent language learning experience

Of course our learners expect us to have an excellent knowledge of our subject and to plan our lessons thoroughly, but what else do we think about when we plan our lessons?

- safety & security – no one can learn when they feel exposed and insecure; learners who feel safe are more likely to take risks, and risk takers are more successful language learners
- support & scaffolding – providing clear, supportive steps to reach each goal means that all learners can be successful
- collaboration & cooperation - pair & group work provides greater support for weaker learners and the benefits of teaching others for stronger ones
- classroom management – clear instructions and seating arrangements make learning more efficient and promotes better cooperation
- structure, routine & rules – mean learners feel secure because they know what to expect
- variety – means engaging learners more effectively throughout your lessons
- real world tasks – learners engage in tasks which are relevant to them and their world
- clear aims – learners need to know what they are going to achieve, and how they are going to get there
- differentiation – ensuring everyone is challenged and everyone succeeds because learners are individuals and one plan won't suit everyone
- reflection on tasks – learners need to know what they achieved and how they can use it in real life

Let's look at how professionals in the wider world think about special educational needs.

Approaches to Special Educational Needs

There are two main approaches to special educational needs, the medical model and the social model.

Proponents of the medical model tend to believe in:

- special schools
- medication
- learners having problems they need to fix

Proponents of the social model tend to believe in:

- inclusive learning
- society needing to change
- special educational needs strategies being of benefit to all learners
- diversity being something to celebrate

Elements of both approaches can appear together, for instance a child who is prescribed Ritalin for Attention Deficit Hyperactivity Disorder should also be supported by their parents and teachers.

At the British Council, we adhere to the social model.

Now let's briefly consider some of the special educational needs that language teachers are most likely to meet.

Different kinds of Special Educational Needs

We don't tend to come across learners with very severe needs in our language classrooms, and here are some of the most common kinds of needs our learners can have.

- Attention Deficit (Hyperactivity) Disorder
- Autism Spectrum Disorder
- Dyslexia
- Dyspraxia
- Gifts and Talents
- Speech and Language Difficulties
- Social, Emotional and Behavioural Difficulties
- Visual, Hearing and Physical Impairment
- Multi-cultural and multi-lingual issues

How do you know when you've been lucky enough for a learner with one or more of these needs to join your class?

If you work in a mainstream school, it is likely you'll be told so you can prepare in advance. If, like me, you work for a private school, there's a high chance you'll have to make an educated guess.

Now we're going to focus on some of the most common ways learners express that their needs are not currently being met and some of the reasons behind them.

Working-memory problems

Learners affected by working-memory problems may have, for instance, Attention Deficit (Hyperactivity) Disorder, dyslexia or dyspraxia.

You often know a learner has trouble with their working-memory because they appear not to listen to your instructions. That's because by the time you've finished giving them, they've already forgotten the beginning of your sentence.

You can make it easier for learners by giving instructions in short chunks; by repeating them verbatim; by writing them on the board. To make it even easier for them, use visual aids like a picture of an ear for 'listen'.

Time issues

Similarly, some learners have an inaccurate sense of time. They are often late, they interrupt people and they get frustrated when they feel like they've had their hand up for hours and you're ignoring them: make frequent eye-contact so they know you haven't forgotten them.

You can help them improve their perception of time with activities like having everyone close their eyes and sit down on the floor when they think a minute is over. Very likely, a child with dyslexia, for instance, will sit down after 20-30 seconds. You can then ask the children who sat down closer to a minute what technique they used – probably counting to sixty.

Get into the habit of timing activities with an egg timer, or large clock so learners begin to 'feel' how long periods of time are. Give them periodic warning throughout the allotted time, and count down the last ten seconds.

Hyperactive behaviour

Children who demonstrate this kind of behaviour just can't sit still; they are always squirming in their seats, or getting up and moving around. They fidget, they rock on their chairs and however hard they try, they just can't seem to control their bodies. Perhaps this is because they are particularly kinaesthetic learners, or maybe they have Attention Deficit Hyperactivity Disorder.

To help them not to disrupt your lesson, give them permission to move in an acceptable way. Arrange a signal, so they can tell you when they need to get up and do some stretches, or go outside the classroom for a minute. Try giving them a ball or similar to squeeze and play with. All learners will benefit if you plan plenty of movement activities into your lessons as well as periodic brain breaks.

Low self-esteem

This is an issue for many people with special educational needs, such as Attention Deficit (Hyperactivity) Disorder; dyslexia; dyspraxia; gifts and talents; and social, emotional and behavioural difficulties. Unhappy people sometimes act in challenging ways, and if they have difficulty making friends, they might play the clown, make funny noises and jokes in order to

attract attention from their peers. Often, classmates laugh at this unusual behaviour, especially when it distracts their teacher; but it can annoy them just as easily, leaving the learner even more isolated.

You can help them by showing them you like them, even when you don't like their behaviour. Reward good behaviour in general, but give them a 'catch me being good card', so they can attract your attention when they are being good. Identify their strengths and give them plenty of opportunity to show them off. Put lots of time and effort into team building activities, and activities which demonstrate the value of each learner's strengths and the value of teamwork.

For instance, in the activity 'the Dream Team', groups create a super-team of footballers, as well as their kit, their logo and their chant. Thus, the winning team will need learners who know about football; who like clothes and design; who are good at art; and who are good at the language you are teaching.

We have looked at strategies in four areas which match our methods of creating excellent language learning experiences.

- Improving self-esteem by identifying and promoting learner strengths can foster feelings of safety and security.
- Collaboration and cooperation can be improved by engaging in activities which seek to promote individual strengths and demonstrate their value to teamwork.
- Lesson which include regular physical activities are rich in variety, and benefit learners with certain behaviour problems, as well as their peers.
- Instruction giving can be made more effective to the benefit of those with working-memory problems and the rest of the class.

Other ways we can support our learners with special needs:

- Value individuality.
- Promote individual strengths and interests.
- Think of reasons behind behavioural issues.
- Keep rules and routines consistent.
- Sit learners with time issues, hyperactive behaviour and working-memory problems near you so you can maintain eye contact.
- Sit learners with Autism Spectrum Disorder to the side of the class so they are not in the limelight and do not need to make eye contact.
- Keep distractions to a minimum by seating learners away from windows and heaters.
- Promote peer support by seating learners with partners whose collaboration on tasks will provide the most benefit to both.
- Guide learners to reflect on tasks, so they learn how to do them and how they are relevant to them, so they will have the tools to accomplish similar tasks more easily in the future.

Conclusion

These strategies will benefit other members of the class and lead to richer, more productive language lessons. We don't need to be psychologists, or even experts to implement them and find out what works for our learners, we just need to be informed and reflective professionals.

To find out more about the special educational needs we have looked at today; to discover practical ideas on how to improve the way you meet special needs and improve your language teaching at the same time, why not enrol on the British Council Special Educational Needs Teacher Training Course?

www.britishcouncil.cz

Anglický jazyk na 1. stupni ZŠ a specifické poruchy učení

Autor J. Tůmová

Spoluautor: R. Votavová, J. Chocholatá, M. Plocková,

Úvod

Cílem materiálu je metodická podpora pro učitele anglického jazyka jako cizího jazyka, která přispěje k jejich lepšímu porozumění potřebám žáků se SPU v procesu osvojování cizího (anglického) jazyka.

Přílohou materiálu jsou pracovní listy s aktivitami vhodnými do výuky anglického jazyka na prvním stupni základní školy. Výukové aktivity jsou vhodné do heterogenní třídy, v níž je zařazeno několik žáků se specifickými poruchami učení.

Specifické poruchy učení (SPU) jsou problémem, který se týká (podle statistické ročenky MŠMT za školní rok 2013/14) v základním vzdělávání počtu 35 147 žáků. Tento údaj představuje 4, 3 % žáků z jejich celkového počtu. Většina z nich (89,9 %) je individuálně integrovaná do běžných tříd a podle dostupných informací opakovaně zažívá neúspěch při osvojování školních vědomostí

Vymezení pojmu specifické poruchy učení

Definice předního českého odborníka na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SPU), Zdeňka Matějčka, říká: „*Poruchy učení jsou souhrnným označením různorodé skupiny poruch, které se projevují zřetelnými obtížemi při nabývání a užívání takových dovedností, jako je mluvení, porozumění mluvené řeči, čtení, psaní, matematické usuzování nebo počítání. Tyto poruchy jsou vlastní postiženému jedinci a předpokládají dysfunkci centrálního nervového systému. I když se porucha učení může vyskytnout souběžně s jinými formami postižení (jako např. smyslové vady, mentální retardace, sociální a emocionální poruchy) nebo souběžně s jinými vlivy prostředí (např. kulturní zvláštnosti, nedostatečná nebo nevhodná výuka, psychogenní činitelé), není přímým následkem takových vlivů.*“ (Matějček, Z. 1993, s. 24).

Takto definovaný pojem SPU je nadřazen zavedeným termínům dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dysmúzie, dyspíxie a dyspraxie, které označují specifické poruchy čtení, psaní, pravopisu, počítání, kreslení, hudebnosti a schopnosti vykonávat složité úkony.

SPU tedy zahrnuje velmi širokou skupinu poruch (často provázenou i dalšími příznaky), které mají významný vliv na školní výkon žáka. Poruchy způsobují selhávání žáka ve školních výkonech, znemožňují mu porozumět pokynům učitele a plnit běžné školní úkoly. Opakované neúspěchy u žáka vyvolávají stavy úzkosti, strachu, zasahují psychiku žáka a ovlivňují celkově jeho emoční projevy (např. citlivost žáka na kritiku, frustrace z nezvládnutí situací, rezignace na zadané úkoly). Žáci se SPU mohou mít zároveň ve školním prostředí i sociální problémy. Může jim chybět vhled, jak jsou vnímáni svým okolím, nerozumí sociálním konvencím, neodhadnou sociální následky svého chování.

Speciálně pedagogické postupy u žáků se SPU

Pro žáka se SPU je nutné (na základě doporučení školského poradenského zařízení) upravit organizaci jeho vzdělávacího procesu a **zaměřit speciálně pedagogickou péči na posílení oslabených funkcí**. Tuto činnost v podobě reedukace provádí na školách speciální pedagog, školní psycholog nebo učitel s potřebným vzděláním.

Pro organizaci vzdělávacího procesu ale obecně platí, že speciálně pedagogické postupy je třeba uplatňovat ve výuce stále, tedy i vyučujícími každého konkrétního předmětu. A to především:

- ✓ upřednostňovat ústní osvojování učiva před písemným,
- ✓ požadovat čitelnost namísto úpravnosti,
- ✓ neustále kontrolovat porozumění zadání úkolu a sledovat jeho plnění,
- ✓ naplňovat profesionálně žákovy individuální potřeby – pracovat s jeho unavitelností, pomalostí, nesoustředěností.

Rozvoj sociálních vztahů u žáka se SVP

Reedukaci „deficitních funkcí“ lze ale chápat pouze jako jednu část intervence, která sama o sobě nepostačuje. Žádoucí je orientovat žáka se SPUv průběhu výuky na **rozvoj sociálních vztahů** s vrstevníky i s dospělými. V důsledku hendikepu jsou totiž často u žáka narušeny sociální vztahy, které možná častěji než samotná porucha brání žákovi v zažití radosti ze školního úspěchu. Osvědčenými praktikami, jak pracovat v této oblasti se žákem, jsou ze strany učitele všechny postupy, při kterých je rozvíjen jazyk. Jedná se o hlasité přemýšlení, diskuze se žáky, kladení otázek, poskytování zpětné vazby. Tyto nástroje žákovi odkrývají způsob myšlení sociální skupiny a vedou k nápodobě.

Ve vztahu k interakcím žáků je důležité vyučovat žáky v heterogenních skupinách spolupracujících na řešení společných problémů, kdy se žáci dělí o své vědomosti a zkušenosti. Tato práce nejen vede k získávání faktických znalostí, ale podporuje rozvoj sociálních dovedností, komunikačních kompetencí, formování přátelských vztahů a vzájemné tolerance.

Osvědčené zásady pro práci s žáky se SPU

- ✓ Hovořit s žákem o jeho potížích, aby dokázal pochopit sám sebe.
- ✓ Nastavit pravidla pro práci v hodině tak, aby pochopil daná „pravidla hry“.
- ✓ Pracovat s učivem zpracovaným do struktury, aby si žák snáze učivo osvojoval.
- ✓ Podporovat žáka při školní práci, aby dosáhl (i když dílčího) úspěchu.
- ✓ Ukázat žákovi jak používat kompenzační i metodické pomůcky, aby mohl pracovat s podporou.
- ✓ Vyhýbat se v hodinách časovým limitům, aby žák nebyl zbytečně ve stresu.
- ✓ Hodnotit žáka tak, aby byl motivovaný k další práci.
- ✓ Pomoci žákovi hledat konstruktivně jeho chyby, aby se jim příště mohl vyhnout.
- ✓ Vyhledávat přednosti žáka, aby mohl ve škole zažívat úspěch.
- ✓ Dovolit žákovi jen přiměřené úlevy, aby se nevyhýbal plnění úkolů.

Žáci se SPU a výuka anglického jazyka

Znalost cizích jazyků se stává naléhavou potřebou takřka pro celou společnost. Proto je výuka cizích jazyků jednou z priorit vzdělávání. V současné době je výuka cizích jazyků v základním vzdělávání povinná od třetího ročníku a tím se dotýká žáků s SPU.

Specifické poruchy učení ovlivňují nejen dovednosti v oblasti čtení a psaní v mateřském jazyce žáka (viz výše), ale promítají se i do osvojování si cizího jazyka. Tito žáci proto potřebují větší podporu k dosažení příslušné jazykové úrovně. Učitelé pracující v cizím jazyce s těmito žáky musí využívat vhodné výukové techniky a metody. Vhodně zvolené metody mohou zefektivnit proces učení se cizímu jazyku.

Při výuce žáků se SPU je nutné si zdůraznit cíl výuky cizích jazyků v základním vzdělávání, což je rozvoj jazykových dovedností žáka (čtení s porozuměním, psaní, mluvení a poslech s porozuměním). Základním cílem při počátečním osvojování si cizích jazyků je schopnost účastnit se cizojazyčné komunikace, s předpokladem chybovosti.

Zásady a metody vyučování a učení

Je velmi obtížné rozhodnout, která metoda je nejlepší nebo alespoň nejvíce vhodná pro daný moment výuky. Při výběru metody je třeba vycházet z potřeb žáků, vytvořit ustálený systém a určité jednoduché postupy výuky zařazovat opakovaně a dbát na tyto zásady:

- Osvojování si slovní zásady v kontextu, nikoli izolovaně
- Využít vizuální oporu (předměty, obrázky atd.)
- Zařazovat krátké texty
- Společně s mluvenou podobou jazyka seznamovat žáky s jeho psanou podobou
- Využívat rytmičká říkadla, písničky a pohyb, který vychází z obsahu textu.

V souladu s výše uvedenými zásadami je u žáků se SPU je možné mezi vhodné metody například zařadit:

Metodu komunikativního přístupu (Communicative Language Teaching)

Aktivity v rámci metody komunikativního přístupu zapojují žáka do reálných situací, kde přesnost a správnost jazyka je méně důležitá. Cílem je používání řečových dovedností v přiměřené míře v adekvátních situacích. Příkladem jsou rozhovory, dialogy, hry soutěže, role-play, dramatizace čtených textů. Důraz je kladen nikoli na bezchybnost, ale na plynulost vyjadřování a porozumění obsahu sdělení.

Práce s textem

Proces čtení textů by měl být složen z těchto kroků:

- a) Přípravná fáze:
 - Motivace žáků, vzbuzení zájmu, obrázky k textu
 - Seznámení s vybranou slovní zásobou – seznámení s novými slovy, která jsou pro porozumění textu nezbytná
 - Předvídání textu, kdy žáci odhadují obsah dle obrázků nebo částí textu
 - Zadání instrukcí, upřesnění na co se mají žáci soustředit.

b) Fáze čtení textu

- c) Fáze porozumění textu: kontrolu porozumění provádí učitel prostřednictvím otázek a dalších úkolů. V anglickém jazyce se používá několik typově stejných otázek: O čem text pojednává? Kdo je autor? Komu je text určen? Jaký byl autorův záměr? Jaký je tvůj vlastní názor?

V počáteční výuce cizího jazyka je možné kontrolu čtení provádět i v mateřském jazyce. Tento způsob aktivního čtení působí u žáků se SPU komplexně, protože rozvíjí několik dovedností najednou a přirozenou cestou. Vede k procvičování paměti, výslovnosti, učí žáky koncentraci na určitou činnost, zlepšuje plynulost a přesnost četby. Důležité je, že pomocí přípravné fáze dokážou žáci zvládnout až třetinu textu.

Psaní

Psaný text v anglickém jazyce má mnoho odlišností od mluveného projevu, a to především v grafické podobě slova. Chyby v gramatice, jak už bylo zmíněno výše, se na dané jazykové úrovni A1 předpokládají. U žáků se SPU lze využít tzv. metodu grafické podoby slova. Jedná se o sled činností, které žákovi napomohou k úspěchu: Look – Cover – Write – Check (podívej se, zakryj, napiš a zkontroluj). Princip je zřejmý již z názvu činností.

V anglickém jazyce je dalším místem, kde mohou chybovat žáci se SPU, správný pořádek slov ve větě. Pro správný nácvik lze využívat slov na kartičkách a sestavovat z nich celé věty. Součástí jsou i kartičky s interpunkčními znaménky. V případě chyby dojde rychle k výměně a žák vidí a vnímá větu ve správné podobě. Tímto způsobem lze vysvětlit i aplikaci gramatických pravidel, protože názornost pomocí pohybu kartiček pomáhá zafixovat si pravidlo lépe.

Barevné odlišení slovních druhů

Další možností je metoda barevného odlišení slovních druhů. Učitel a žáci si pevně stanoví dvojice barva – slovní druh. Barevnost je třeba dodržovat. Například podstatná jména a zájmena jsou modrá (zaměnitelnost). Zvláštní postavení a tedy i barvu si zaslouží slovesa *do* a *be*, která jsou z gramatického hlediska tzv. operátory, a proto si zaslouží zvýraznění – žáci si lépe pamatují jejich funkce.

Multisenzoriální přístup – MSL

Za multisenzoriální přístup je označováno spojení komunikace s fyzickou námahou, aktivitou. Souběžné používání očí (obrázky, psané výrazy, barevné zdůraznění apod.), uší (poslech zvukové podoby slov), rukou (ukazuje, práce s kartičkami) a rtů (vyslovování) při výuce aktivuje všechny činnosti mozku v průběhu výuky.

Projekty s tematikou cizího jazyka a SPU

Podobných aktivit je celá řada, další příklady lze například nalézt v projektu Dystefl, který je dostupný online <http://www.dystefl.eu/>. Projekt se zabývá problematikou dyslexie ve vztahu k cizojazyčné výuce. Další online kurz s touto tematikou v rámci dalšího vzdělávání pedagogů nabízí British Council <http://www.britishcouncil.cz/pro-ucitele/online-kurzy/special-education>.

Literatura:

Pechancová, B, Smrčková, A: Cvičení a hry pro žáky se specifickými poruchami učení, Vydavatelství Univerzity Palackého Olomouc, 1998
Pipeková, J. Kapitoly ze speciální pedagogiky. 3. vydání. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-198-0
Lechta, V. Základy inkluzivní pedagogiky. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-679-7
Jucovičová, D., Žáčková, H. Metody reedukace specifických poruch učení. Dyslexie. Praha: Nakladatelství D+H, 2008. ISBN 978-80-903869-7-6
Matějček, Z. Dyslexie. Jinočany: HaH, 1993, 1995. ISBN 80-85787-27-X
Zelinková, O, Cizí jazyky dys ...a specifické poruchy učení, Tobiáš, ISBN 80-7311-022-9

Přílohy:

A. Aktivita vhodná do výuky anglického jazyka na 1. stupni ZŠ pro žáky se SPU

Písmena/slova do dlaně

Cíl: zopakovat slovní zásobu a spelling

Časová náročnost: zhruba 10 minut, lze upravit

Aktivita zaměřená na zopakování slovní zásoby nebo spellingu. Žáci pracují ve dvojicích a jeden z dvojice „píše“ druhému prstem do dlaně tiskací písmena. Zpočátku je vhodné zkusit jen jednotlivá písmena, až žáci získají jistotu, dají se z písmen skládat celá slova. Jako lehčí verzi je možné slova hláskovat písmeno po písmenu tak, jak je ten druhý píše, a vyslovit pak slovo celé se správnou výslovností. Těžší je rovnou říkat slova, až jsou celá. Tímto způsobem si žáci mohou zopakovat určitý výsek slovní zásoby (např. k určité lekci, z určitého textu atd.) v psané i mluvené formě.

Aktivitu je také možné použít jako „mingling“ – každý žák má jedno slovo nebo frázi, se kterým chodí po třídě a ostatním je píše do dlaně. Ti si píší seznam slov, která „potkali“, a ta se v závěru aktivity zopakují hromadně. Slova je možné volit podle navazujících aktivit (např. vybraná z textu určeného ke čtení), a využít psaní do dlaně jako úvod.

Tvary nepravidelných sloves/stupňování přídavných jmen

Cíl: procvičit tvary nepravidelných sloves nebo stupňování přídavných jmen

Časová náročnost: 5-10 minut

Aktivita ve dvojicích odvozená ze hry, ve které dva žáci počítají postupně do tří (žák A začne „jedna“, žák B pokračuje „dvě“, žák A „tři“, žák B znovu začíná „jedna“, A pokračuje „dvě“, žák B „tři“ atd., pokračuje se, dokud jeden z nich řadu nesplete). V této aktivitě se čísla dají vyměnit buď za tvary nepravidelných sloves (A: „do“, B: „did“, A: „done“, B: „do“, A: „did“, B: „done“ atd.) nebo za stupně přídavných jmen (A: „nice“, B: „nicer“, A: „the nicest“, B: „nice“, A: „nicer“, B: „the nicest“ atd.). Slova mohou být buď zadána učitelem, který je vždy po

krátké chvíli mění, nebo si následující slovo může dvojice vybrat sama poté, co zvládne např. 3 výměny všech tvarů určitého slova bez chyby.

Pro některé žáky se zdá být i počítání do tří (kterým vždy začínáme) nesmírně náročné, jiní si hru i s dalšími slovy velmi užívají, nicméně je obecně náročná na soustředění, tedy je dobré ji použít raději krátce a intenzivně.

Stupňování přídavných jmen

Cíl: procvičení psané podoby stupňování přídavných jmen

Časová náročnost: zhruba 15 minut

Aktivita zaměřená na procvičení stupňování přídavných jmen ve dvojicích (je vhodné tvořit dvojice s pokud možno vyrovnaným poměrem sil). Každá dvojice žáků potřebuje jeden set nastříhaných kartiček (dokument Stupňování přídavných jmen). Každé slovo, písmeno nebo přípona je na samostatné kartičce, které si žáci rozloží před sebe. Učitel pak ústně zadává, které tvary mají žáci složit (např. „větší“, „nejstarší“, „nejlepší“). Žáci vyberou správné slovo, správnou příponu a případná přidaná písmena (big g er) a poskládají je za sebe. Pokud je třeba změnit Y na I (happy – the happiest), položí se kartičky v tomto místě přes sebe. Za každé správně poskládané slovo má dvojice jeden bod, vítězí ti, kdo mají bodů nejvíce.

Pro lepší názornost je možné žákům s poruchami učení udělat kartičky s barevným kódováním a v případě nepravidelných tvarů (good – better – the best) je nalepit na papír trojrozměrně, např. z vlny, drátku či filcu. U pomůcek na fotkách barvy na okraji určují, která slova je možné připojit ke kterým příponám (druhý stupeň oranžově, třetí růžově, pravidelná přídavná jména mají střídavě barevný okraj, nepravidelná mají vlastní barvu okraje).

Hodiny

Cíl: znázornit, jak se používají časové údaje v angličtině

Časová náročnost: 30 – 35 minut

Výroba hodin z papírového talíře

k vysvětlení, jak fungují časové údaje

v angličtině. Žáci si nejprve každý vezmou papírový talíř a na něj si vyznačí klasický ciferník s číslicemi a základními anglickými termíny (o'clock, quarter na čtvrt i tři čtvrtě, každé jinou barvou, half stejnou barvou jako čtvrt). Pravá polovina hodin včetně „half“ obsahuje nápis/y PAST (možno např. i „orámovat“ nápisy zvnějšku okolo čísel), levá polovina, vyznačená jinou barvou, nese nápis/y „to“. Žáci si také vyrobí k hodinám vlastní ručičky z tvrdého papíru a připevní je do středu talíře pomocí kancelářské sponky s hlavičkou.

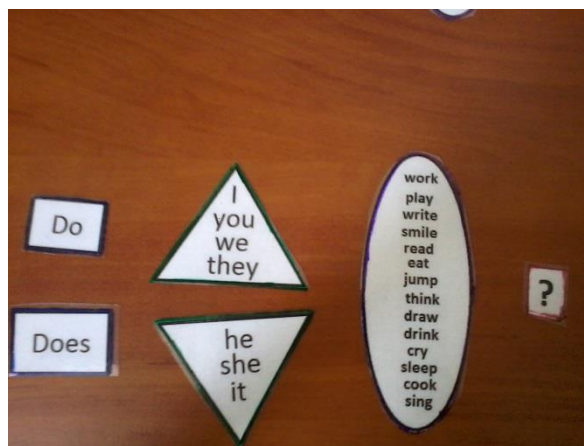
Poté se učí s hodinami zacházet. Nejprve je vhodné vysvětlit a trénovat (každý individuálně zkouší) jen základní údaje – o'clock, quarter a half past, quarter to. Zdůraznit, že pravá polovina hodin včetně half je jednou barvou proto, že jsou všechny údaje „past“ – „po“ předchozí hodině, k jejich pojmenování používáme nejbližší hodinu, která už byla. Od půl dál se už díváme na hodinu, která bude, a používáme předložku „to“. Žákům se SPU je často třeba zdůraznit, že je to velká ručička, podle které se poznáme „to“ a „past“, zda se díváme na hodinu, která byla nebo bude. Podle malé pak určujeme už jen číslo. Když žáci rozumí hlavním údajům, poměrně snadno pak zvládnou i údaje podrobnější, které se řídí stejnými pravidly (např. rozdíl mezi „25 past four“ a „25 to four“ atp.).

Hodiny je poměrně pracné vyrobit, ale díky jejich poměrně jasné ilustraci základních pravidel pak žáci zvládají princip hodin v angličtině i po delší době bez problémů, zvláště pokud je mají stále k dispozici.

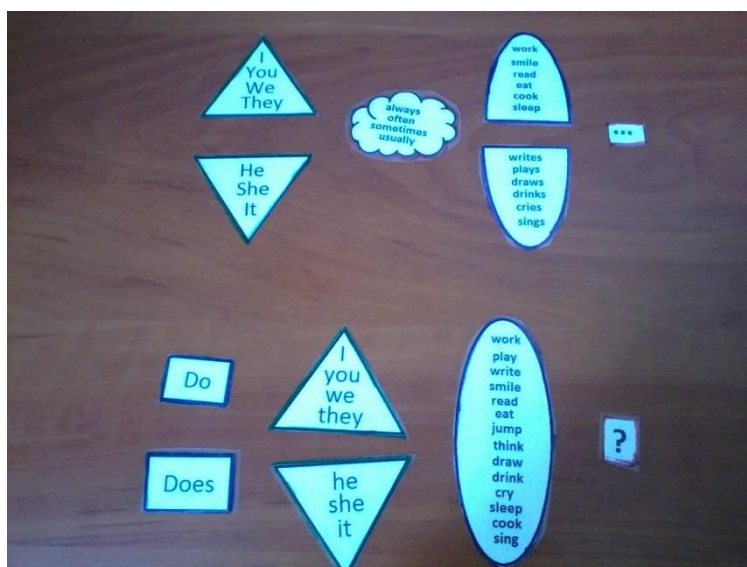
Časy ve tvarech

Cíl: graficky znázornit, jak funguje přítomný prostý čas v angličtině v oznamovacích větách a otázkách

Časová náročnost: podle zadání aktivity
Spojení gramatických pravidel a grafického vyjádření s použitím různých barev a tvarů velmi dobře odpovídá požadavkům žáků se specifickými poruchami učení. Tvary jsou přiřazeny jednotlivým částem věty trvale, tzn. podmět, pomocná slovesa a další části věty mají vždy stejný tvar bez ohledu na čas, který je ve větě použitý. Při vysvětlování gramatiky obvykle používám tyto „diagramy“ natištěné ve formě výukového materiálu (každý čas

takto znázorněný ve schématu oznamovací, tázací a záporné věty). Žáci se na ně mohou dívat, když vyplňují cvičení, a vždy si připomenout pořádek slov ve větě, přítomnost/nepřítomnost pomocných sloves atd. Na procvičení se dají použít zalaminované kartičky (na obrázku), z nichž se dají schémata skládat a podle nich tvořit věty či je využít v jiné aktivitě orientované na gramatiku.

Kostka s otázkami

Cíl: procvičit tvoření otázek podle odpovědí

Časová náročnost: 5 – 10 minut

Pomůcka ve tvaru kostky s šesti základními tázacími slovy na hranách (who, what, when, where, why, how) a nabídka odpovědí, které můžou k otázkám patřit, procvičují tvoření otázek a kreativní konverzační schopnosti. Možná dělat ve skupinách či s celou třídou např. v kolečku.

Žáci mají před sebou nabídku možných odpovědí (např. na kartičkách, na tabuli či na velkém papíře), hodí kostkou a použijí slovo, které je na horní hraně kostky, k vytvoření otázky, která by se hodila k jedné z odpovědí. Např. na obrázku je na vrchní straně kostky „how?“. Odpovědi na ni by například mohla být věta „He’s fine.“ a celá otázka by mohla znít „How is he?“ Čím kreativnější (ale stále smysluplné a gramaticky správné) otázky žáci vymyslí, tím lépe.

Podle pokročilosti žáků je pro lepší pochopení možné nejprve vytvořit aktivitu na jednoduché přiřazování otázek a odpovědí. Až jsou si žáci jistí a mají dostatečnou „zásobu“ vzorových otázek, snadněji se pouští do experimentování s kostkou a otázkami originálními.

Kostku lze pak využít i v mnoha dalších aktivitách konverzačního charakteru – např. tvoření otázek o určitém tématu, situaci, textu atd.

Fish and chips.	In January.	They live in the sea.
My brother.	In summer.	At 3 o’clock.
It’s windy.	It starts at 8PM.	On Monday.
Because of the weather.	Katie’s best friend.	To catch the bus.
Just for fun.	It’s on the table.	It’s not far away.
We went by car.	He’s fine.	It looks strange.
In Australia.	It is next to the swimming pool.	The tree is blue.
Near Praha.	The black cat.	Jane.
		In the classroom.

B. Ukázka hodiny anglického jazyka – 3. ročník ZŠ (začátečníci, dyslektičtí a intaktní žáci)

1a) Opakování slovní zásoby (zaměřeno na dovednost čtení)

- žáci přiřazují obrázek k psanému slovu;
- nejdříve vybíráme slova, která se stejně píší i vyslovují:
red pink
- následují slova jednoslabičná, kde grafémy již neodpovídají fonémům:
brown green blue white
- dále slova víceslabičná:
orange purple yellow

1b) Segmentace (zaměřeno na čtení a psaní)

Vyhnete se přibližnosti. Dyslektický žák potřebuje **vše explicitně vysvětlit**. Přestože nejsou vaši žáci třeba schopni imitovat např. výslovnost z nahrávky, trénujte s nimi

segmentování slov na jednotlivé fonémy. Je třeba jim názorně vysvětlit, že jeden „zvuk“ (foném) odpovídá někdy jednomu písmenu (grafému), ale někdy dvěma i více. Podrobněji k segmentaci viz <https://www.youtube.com/watch?v=McJldlFlpC8>.

Hodně používejte analogie a mnemotechnické pomůcky. (Např. v českém slově *dcera* nebo *předseda*, také všechna písmena nevyslovujeme).

- **R-E-D** a spojte „**RED**“ ; **B-R-A-U-N** a spojte „**brown**“. Vizualní typy žáků ocení další způsoby znázornění, tečka jako symbol pro krátkou hlásku, čárka jako symbol pro dlouhou hlásku:

- r e d	g r e e n	b l u e
• • •	• • - •	• • -

2a) New language input I

- **pen, pencil, pencil case, ruler, rubber, book, school bag, scissors, glue** (slovní zásoba z učebnice

Happy Street 1, Unit 2)

- při prezentaci slovní zásoby je vhodné zapojit co nejvíce druhů inteligence, stále, je-li to možné, využíváme TPR; obrázkové karty by měly obsahovat vyobrazený předmět i jeho psanou formu. (buď přímo pod obrázkem, nebo na druhé straně karty). Dejte pozor, abyste nejdříve prezentovali a procvičili výslovnost a teprve potom psanou formu slov. Vizualní typ dětí nechte malovat či vybarvovat. Mohou vám také pomoci vyrobit dostatečné množství karet do dalších aktivit. Kinestetickým žákům nechejte prostor pro manipulaci s kartami a jejich pojmenováním.

- žáci (začátečníci, 2. lekce) by neměli nic psát, opisovat věty z tabule apod. Psaní zatím spočívá v spojování vizuálií s psanou formou slov nebo doplňování jednotlivých písmen do slov, tak jak to většinou prezentuje učebnice. Je třeba, aby byli delší dobu psané formě angličtiny pouze „vystavení“ a vstřebávali ji jen receptivně.

- pro inspiraci k podpoře vizuálních typů žáků <https://www.youtube.com/watch?v=-CpZAH6ellc>

- nezapomeňte, že dyslektický žák má často omezenou pracovní paměť. Podpořte zapamatování slov i rýmem a hudbou. Z každé sady nových slovíček udělejte primitivní říkanku nebo pokřik (*chant*), který mu pomůže si slovíčka vybavit i po delší době. Například rozpočítávací (*counting rhyme*):

*School bag, pencil, pencil case,
scissors, glue, book, baby face.
Sit down.*

2b) New language input II

What is it? – It's a pencil.

Can I borrow your please? – Yes, here you are. – Thank you.

What colour is?

Toto je nové učivo z učebnice *Happy Street 1*, Unit 2. Je mnoho způsobů, jak nové fráze procvičit.

- Otázka *What is it?* – žáci sedí v kruhu (ideálně na koberci), každý má buď reálný předmět nebo kartu s obrázkem slov, které chcete procvičovat. Ostatní nevědí, co to je. Každý se zeptá spolužáků *What is it?* A oni hádají. A pencil? A glue? A rubber? A school bag? Zpočátku se spokojte s odpovědí yes – no; později rozšiřte na *Yes, it is.* – *No it isn't.*
- Pořídte si karty s psanou formou nové slovní zásoby. Potřebujete jich dost pro celou třídu. Každý žák dostane jednu kartu s obrázkem a jednu kartu s napsaným slovem. Postavte děti do kruhu. Opět se ptají *What is it?* Ostatní hádají. Uhodnutou kartu dá žák doprostřed kruhu a druhý, který má k ní patřící slovo, položí svou kartu vedle obrázku. Všichni nahlas zopakují. Postupně všichni vyloží karty doprostřed kruhu.
- Žáci stojí v kruhu a každý má dvě karty – obrázek a psané slovo. Jeden z žáků „vyloží“ napsané slovo doprostřed kruhu, kdo má příslušný obrázek, snaží se ho rychle položit vedle slova. Je to rychlá hra. Kdo uhodl, vyloží další slovo atd. Jde o to, zbavit se co nejrychleji obou karet.
- Pokud všichni žáci aktivitu zvládli, můžete ji v další hodině dělat ve dvojicích či trojicích. Aby všichni uspěli, tvořte heterogenní skupinky z rychlejších a pomalejších žáků.

2c) New Language input III

Rozhovor ze tří nových frází:

Can I borrow your...? - Yes, here you are. – Thank you.

Kromě klasického procvičení rozhovoru se chcete zaměřit na psanou formu. Je to důležité, neboť pro některé žáky je obtížné rozlišit jednotlivá slova ve větě či naopak slova do vět spojovat (jde opět o *segmenting* a *blending*, ale na úrovni věty). Nebojte se dělat triviální cvičení typu „Kolik slov ve větě slyšíte?“ (*How many words can you hear?*) Nechte žáky tlesknout na každé slovo.

Can I borrow your pen? (five words – five claps)

Can I borrow your scissors?

Can I borrow your school bag? (six words – six claps)

Can I borrow your pencil case?

Can I borrow your scissors and rubber? (seven words – seven claps)

Vedle cvičení z učebnice a pracovního sešitu dopřejte žákům více „manipulace“ se slovy. Tipy na tyto aktivity jsou určeny pro dyslektiky, ale rozhodně z nich budou profitovat i ostatní žáci.

Víčka z PET lahví

Připravte si s dětmi kolečka velikosti víček z PET lahví a vystříhejte. Velkou pomocí pro dyslektické žáky je systematické používání barev (*colour coding*). Zaveďte systém používání barev pro různé větné členy, např. sloveso/přísudek červeně, podmět modře, předmět bíle,

přísluvečné určení žlutě atd. V těchto barvách nasbírejte dostatečné množství víček. (Ukázka barevného kódování viz níže.) Na papírová kolečka děti píšou novou slovní zásobu, potom nalepí.

Žáci ve 3. ročníku umí rozlišit podmět a přísudek, ostatní větné členy není zatím třeba vysvětlovat, prostě jen nadiktujete, co bude jakou barvou. „*Can I borrow*“ se bude stále opakovat, obměňovat budou jen *your pencil/your scissors* atd. Cílem je vytvořit co nejvíce vět.

Na toto můžete v následujících hodinách navázat dalšími spojeními a větami z lekce 2:

Can you find...?

Can you spell...?

Can you write...?

Can you name/remember...?

Ukázka barevného kódování větných členů.

Za domácí úkol mohou žáci vyrobit **spinner** (káču). Na horní straně budou výseče různé barvy, na druhé straně slovní zásoba, kterou chcete procvičit – pro tuto lekci „*školní potřeby*“. V další hodině lze spinner použít pro výstavbu jednoduchého dialogu. Žáci ve dvojicích roztočí spinner. Ten se zastaví na určité barvě a předmětu. Následuje krátký dialog:

What is it? – A glue.

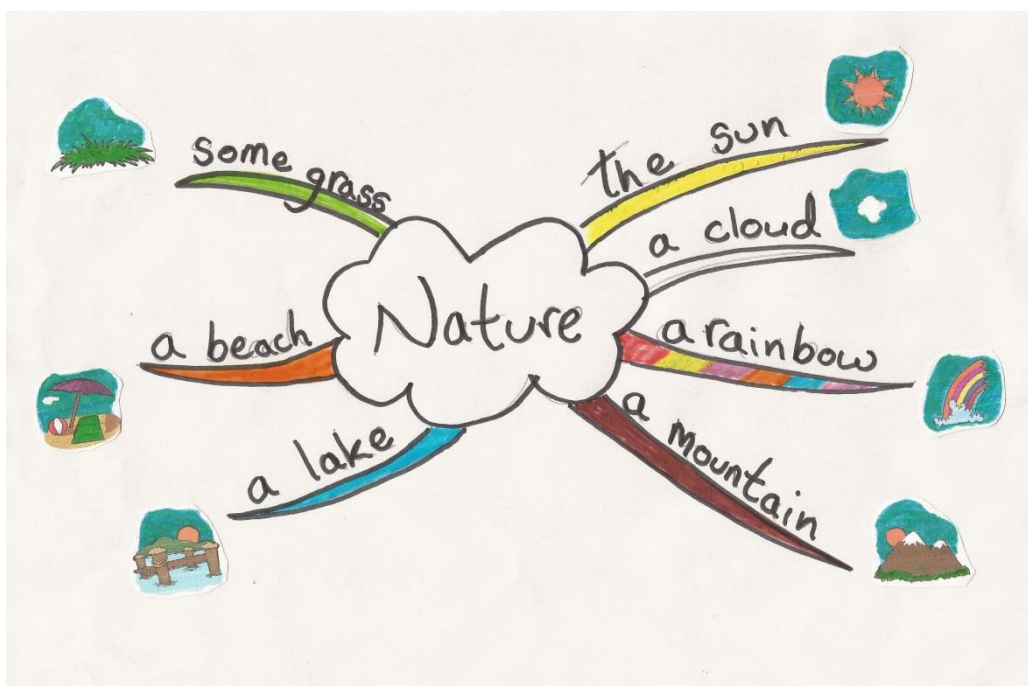
What colour? – Red.

Can you spell red? – Yes, R-E-D. /No. /No, I can't.

Spinning top

Dalším tipem na organizaci slovní zásoby doporučené pro dyslektické žáky jsou myšlenkové mapy. Takovouto jednoduchou myšlenkovou mapu s dětmi ve 3. ročníku určitě zvládnete.

Ukázka myšlenkové mapy, dostupné na <https://englishvillage.wordpress.com/tag/childrens-mind-map/>

Zásady práce s dyslektickým žákem použité v našem návrhu vyučovací jednotky:

- aktivity využívající mnohačetných inteligencí
- vše je nutno explicitně vysvětlit
- nedostatečnost pracovní a dlouhodobé paměti kompenzovat například rýmem, melodií, vizuální podporou
- pro podporu rozvoje fonemického sluch segmentace slov větách a hlásek ve slovech
- barevné kódování
- myšlenkové mapy

Příležitosti pro MŠ, ZŠ a SŠ v rámci programu Erasmus+

Erasmus+ je nový vzdělávací program EU na období 2014–2020, který podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání, v odborné přípravě a v oblasti sportu a mládeže. Je nástupcem Programu celoživotního učení, programu Mládež v akci a dalších. Zapojit se do něj mohou mimo jiné mateřské, základní i střední školy včetně uměleckých, odborných a učilišť – a samozřejmě také jejich žáci a učitelé. V České republice program Erasmus + administruje Dům zahraniční spolupráce, příspěvková organizace MŠMT.

Co program Erasmus+ nabízí pro MŠ, ZŠ a SŠ?

V rámci programu Erasmus+ - **Klíčová akce 1** – mohou školy požádat o grant na **Projekty mobility** a získat finanční podporu na **mezinárodní mobility** v podobě zahraničních výjezdů pedagogů a dalších pracovníků ve školním vzdělávání. Může se jednat např. o výukové pobyty v podobě pracovních stáží, nebo profesní rozvoj formou účasti na kurzech, školeních, či díky stínování (tzv. job-shadowing).

V rámci **Klíčové akce 2** mohou školy realizovat **Projekty spolupráce** mezi školami, mezi institucemi školního vzdělávání nebo strategická partnerství regionální spolupráce. Dvou nebo tříleté projekty spolupráce podporují mezinárodní partnerství mezi mateřskými, základními nebo středními školami ze zemí zapojených do programu Erasmus+. Díky projektům spolupráce mohou žáci i učitelé poznávat kulturu, životní styl nebo školské systémy partnerských zemí. Mají možnost zlepšovat své jazykové dovednosti a prověřit své schopnosti pracovat v mezinárodním týmu.

Kdo se může zapojit do Erasmu+ v rámci školního vzdělávání?

Zapojit se mohou školy aktuálně zařazené v Rejstříku škol a školských zařízení MŠMT a jejich žáci, pedagogičtí i jiní zaměstnanci. Příležitosti zde najdou také obecní a krajské úřady jako zřizovatelé škol, pedagogické fakulty a další instituce působící ve školním vzdělávání primárního a sekundárního sektoru. Žádost o grant podává vždy instituce, samotní jednotlivci žádosti podávat nemohou. Uzávěrka pro podávání žádostí je vždy jednou ročně.

Kde získat další informace?

Na webu www.naerasmusplus.cz

Aktivita eTwinning - významná součást programu Erasmus + ve školním vzdělávání

Aktivita eTwinning je zaměřena na podporu spolupráce žáků i učitelů mateřských, základních a středních škol v rámci Evropské unie. Do této online komunity je zapojeno více než 250 000 evropských učitelů ze 150 000 škol.

Slouží jako online platforma pro spolupráci a komunikaci škol v rámci programu ERASMUS+ a jako databáze pro vyhledávání partnerů. eTwinning poskytuje vhodné on-line prostředí pro komunikaci s partnery v rámci klíčové akce KA1 (komunikace se zahraniční školou, příprava mobility, zveřejňování výstupů), vhodné online prostředí pro projektovou spolupráci škol v rámci klíčové akce KA2 (příprava projektu, virtuální třída Twinspace pro průběžnou spolupráci žáků a učitelů na projektových výstupech a dokumentech, zveřejňování výstupů projektu).

Učitelé mohou v eTwinningu společně komunikovat, sdílet své výukové materiály a strategie nebo se zdarma dále vzdělávat v elearningových kurzech zaměřených na využívání informačních a komunikačních technologií ve výuce.

Pro realizaci mezinárodních projektů poskytuje eTwinning bezpečné prostředí virtuální třídy Twinspace, do kterého mohou učitelé pozvat i své žáky a společně s nimi komunikovat svoprojektovými partnery a společně vytvářet projektové výstupy.

Kdo se může do eTwinningu zapojit?

eTwinning je určen učitelům, ředitelům, ale především žákům všech typů MŠ, ZŠ a SŠ aktuálně zapsaných v Rejstříku škol a školských zařízení MŠMT.

V České republice je eTwinning součástí aktivit Domu zahraniční spolupráce.

Kde získat další informace?

Na webu www.etwinning.net a www.etwinning.cz

Special Education Needs with Portfolio (online course)

Give every single one of your students the best possible learning experience, and develop the confidence you need to deal effectively with special needs in your classes.

We know how challenging it can be for teachers to deliver inclusive lessons that cater for the needs of all students, especially those with special needs. At the British Council, we believe that every teacher can help every student to learn successfully, no matter what their educational need. This online course will help you identify the most common special needs, and give you practical ideas you can use straight away in your classes.

The course is self-access and offers you complete flexibility to fit around your schedule. You can start the course today from anywhere in the world and study at your own pace. Just choose eight units relevant to your specific situation. The modules and the moderator's comments are written at CEF level B1+.

Take this course with **ONE OF OUR EXPERT TRAINERS AND YOU WILL:**

- Learn how to identify special needs in your students.
- Develop the skills to cater for different special needs in your classes.
- Feel confident in planning and delivering inclusive lessons and assessments.
- Ensure that all of your students reach their full potential.
- Receive specialist's feedback after the completion of the course

Course information

- **COURSE OUTCOMES**

Certified course (Accreditation: MŠMT – 10475/2014-1-226 of 21 March 2014)

- **COURSE FORMAT**

24 hours of study (8 weeks, one module per week), e-learning. Professional assessment provided by your specialist moderator

- **JOINING INSTRUCTIONS**

Online registration: <http://www.britishcouncil.cz/en/teach/online-development-courses/special-educational-needs>

- COST**

2,600 CZK

Level	Application deadline	Course starts
B1+	13 March 2015	23 March 2015

Course modules:

Module 1

An introduction to teaching learners with special educational needs – a general introduction to the course, theory and classroom tips for inclusive learning.

Module 2

Teaching learners with dyslexia – an explanation of the basis of dyslexia and provides you with practical strategies.

Module 3

Teaching learners with ADHD – an introduction to models of understanding ADHD and how to effectively support learners in integrating and managing their learning.

Module 4

Teaching learners with visual, hearing and physical impairments – focus on sensory impairment and how to develop an inclusive multi-sensory approach to learning.

Module 5

Teaching learners with social, emotional and behavioural difficulties (SEBDs) – an introduction to theoretical frameworks on behaviour and suggestions on how to effectively manage behaviour in both adults and learners.

Module 6

Teaching learners with autism and Asperger's syndrome – provides an understanding of autism and Asperger's and suggests social development strategies. Specific focus on Asperger's syndrome and learners in mainstream classrooms.

Module 7

Teaching gifted and talented learners – gives an understanding of gifted and talented learners and how to effectively maintain interest and engagement in learning.

Module 8

Multi-cultural influences and the impact on learning difficulties – provides an understanding of the relationship between global cultural experiences, impact on learning and offers practical strategies.

Module 9

Teaching learners with dyspraxia – explains dyspraxia and the difficulties learners experience. Practical strategies suggested.

Module 10

Language and speech difficulties – covers a variety of language and speech difficulties and offers strategies on building confidence and participation in developing speaking skills.

Module 11

The assessment of learners with special educational needs – provides simple checklists for teachers, management and development of an inclusive school approach.

I used to feel I was letting down some of my students, but after taking the SEN course I can see the difference and now ALL of my students are developing well."

European Centre for Modern Languages 2016-2019 programme

Call for submissions

LANGUAGES AT THE HEART OF LEARNING

The European Centre for Modern Languages
Promoting excellence in language education

www.ecml.at

The European Centre for Modern Languages (ECML), a Council of Europe Partial Agreement based in Graz, Austria, has been serving the community of language education professionals in over 30 member states for 20 years. The ECML's mission is to encourage excellence and innovation in language teaching and support its member states in the implementation of effective language education policies. Its work focuses on bridging the gap between language policy and education practice in formal as well as in informal/non-formal learning contexts.

Current priorities in ECML member states

ECML programmes are determined primarily by the Centre's member states. According to a consultation conducted with member states on national priorities in language education in preparation of the Call, teacher education features firmly at the core of these priorities:

The Call for submissions for the 2016-2019 ECML programme

This Call recognises that quality language education is a pre-requisite for quality education overall. Language is at the root of all learning: all teachers, irrespective of sector or subject area, have a role to play in developing the linguistic and intercultural repertoires of their learners. This is reflected in the title:

LANGUAGES AT THE HEART OF LEARNING

<http://call.ecml.at>

Themes for project proposals

Open project proposals

submissions by expert teams

Inclusive,
plurilingual and
intercultural
education in practice

Language teacher
education in digital
literacy

Pathways for learning

Professional learning
communities

Closed project proposals

submissions by individuals as a project
coordinator or as a team member

Teacher education
for early language
learning

Learning
environments where
foreign languages
flourish

Whole-school teacher
cooperation –
language(s)
of schooling

Towards a CEFR for
language teachers*

Based on the broad themes in the Call document 'open' project proposals should develop content and outputs for the projects.

'Closed' project proposals should correspond to the detailed project descriptions provided in the Call.

* For this project applications from teams or consortia, in addition to individual applications, are possible.

Who should apply?

The ECML seeks submissions from professionals active in the field of language education with a strong interest in European cooperation, such as practice-oriented researchers, teachers, teacher educators, inspectors, training providers. Just some of the possible reasons for applying are to:

- develop expertise in cooperation with representatives from over 30 ECML member states;
- create practical tools for enhancing the quality in language education across Europe;
- benefit from the expertise, support, and funding of a cutting-edge European institution;
- use the ECML platform to negotiate, communicate and publish your innovative ideas.

Applicants should be living and working in a member state of the ECML.

Deadline for submissions: **1 May 2015** – for further information see the Call website <http://call.ecml.at>.